

Expellit etiam post mortem: quia elemosina est scutum a lancea contra eum. Ecclesiastici decimonono Super scutum potentis a super lanceam aduersus inimicum tuum pugnabit. Quartus demō est tezelubus qui interpretat vir musearum qui preest odys a delectacionibus immundis. Expellit per incantationē id est per confessionē. Muse enim super carbones mortuos resident. super tepidos voluntatis ignitos vero sūgunt. quia male temptationes resident super cor in dei amore inflammatus. Iste demō ut dictum est expellitur per incantationē id est per sacerdotalem absolutionem. Incantatores enim sunt ipsi confessores: qui serpem infernalem incantant quādo super peccato rīs caput absoluunt nema tenectionem dant. a qua dyabolus scit se per confessionē expelli. ideo ipsam confessionem mititur impeditre. Ad similitudinē enim lupi non capit ovem. id est hominem per pedem: sed dimittit ipsum ad ecclesiam ire. Nec per aurum: sed dimittit ipsum verbū dei audire. Nec per manum sed permittit ac pauperes extenderet: sed capit ipsum per gulam. quia impedit ne confessionē possit emittere sciens etiā quod ipsam confessionem expellitur. pmo etiam vulneratur. Unde dicit beat⁹ Augustin⁹. Nec enim dyabolo acriores dolores infligimus q̄ cū plā

gas peccatorum nostrorum penitendo a confitendo sanamus.

Dominica quarta iudicagēsima.

Sermo primus.

Hec ihesus trās mare galilee quod est tyberiadis et cetera. Iohannes sexto. Istud euangelium bis in anno in ecclēsia recitatur. scilicet in ultima dominica: an aduentū domini a hoc ppter finem euāgelij vbi legit̄. Quia hic est vere propheta: qui ventus est in mundū Et ista quarta domini ca. x. Et hoc ppter principiū evangelij vbi legit̄. Erat autē p̄ximū pascha dies festus in deo. O vocatur autē dīmica ista dupliciter. s. dīmica de rosa et dīmica de pambis. Causa autē prime appellacōnis est quia in hac die summus p̄tifer per vibem portat rosam auream musco et balsamo int̄ plenā quam postmodum dat p̄fectori vibis. Quae autem ista rosa portatur. de hoc potest triplex racio assignari. Una est littoralis. alia est spiritualis. et tertia est moralis. Prima igitur racō est littoralis. Prout etiam dicit beatus Innocentius papa tertius in quodam sermone. Quoniam corruptibile corpus nostrum ex nimia fatigatione deficeret nisi quicq; ip̄fuz aliq; remedii recreacōis eleuaet.

Letāe Iulii.

Dīmica de rosa.

Vnde dicitur. Intepone tuis iter
dum gaudia turis. Quod caet al
terna requie durable non est. Un
de a sancto anthonio post longum
laborem solitus erat ducere frs
ad aliquam recreationem. Et cum
hoc cuidam sagittario displicuisse
set. docuit sanctus anthonius eum
per artus mimiam extensionem q
oporteat interduz relaxare rigorē.
Ecclesia igitur populus ieiunijs fa
tigatum triplici ēmedio hodie mi
titur releuat. Primo verbo letifica
te. Secundo cibo confortante. Tercio
quodam solatio recreante. Primo
dico. Ecclesia hodie releuat popu
lum ieiunijs fatigatum verbo leti
ficante. Omnia enim que sunt in
hodierna missa tam in introituq
in epistola: a in toto officio sunt
gaudiofa: a ideo eos qui in peni
tentia laborat sunt fortificantia a
confortantia quia delectatio perfi
cit a fortificat operationem a ope
ratorum. ut dicitur in ethica etica.
Secundo releuat cibo confortante
sicut patet in euāgelio. Istud enim
miraculum de quinq pambis. sic
tūc refecit corporaliter. sic nos re
ficere delet spiritualiter. Tercio re
leuat quodam solatio recreante
scilicet rose deputatione. Vnde di
cit Iohannes Innocentius. Ne populis
aperte asperitatem quadragesima
lis obseruantie sub continuo labore
desiceret i hac mediana dominica
rose solarium interponitur ut an
xietas temperata melius a leuius

Itinerarium lo
de libano filiorum
israel a puncto
egyptiacum

Delecta et operante
in ope

sufferatur. Secunda rāco est sp̄i
tualis. Per rosam enim tam p il
lam artificialem q̄ etiam natura
le; christi significatur. In illa em̄
rosa artificiali tria sunt scilicet au
rum muscus a balsamū. Similic
a in christo sunt tres substantie
scilicet caro que per aurum signi
ficatur que corrupti non potest
nec potuit. Ps. Non dabitis sāctū
tuum roidere corruptionem. Anima
que fuit plena musto a odore om
nium virtutū a gratiā. Canti. p.
Trah me post te; curremus in o
derem vnguentorum tuorum. Et di
uinitas que signatur p balsamū
Ecclesi. xxiiij. Quasi balsamū nō
mixtum: odor meus deitas enim
fuit carnivita sed non admixta
Qui ergo vult laborem penitentie
qua dragesimalis leviter ferre. de
bet hanc rosā in corde portare. Sig
natur etiam christus per rosā na
turalem que a pre ceteris florib;
magis delectat visum suo colore:
magis recreat olfactum suo odore
magis confortat gustum suo sapo
re. Sic etiam christus est delecta
bilis ad intuendum p̄ime petri
p. In quē āgeli desiderat p̄spicere
Est suauis a d adorandum. Can
pri. Trahe me post te in odore vnu
gentorum tuorum currem. Est dul
cis ad gustandum. iiij. petri. iii. Si
tamē gustatis quomā suauis a
dulcis ē dominus. Non debet ergo
fideles fatigari labore p̄me consider
antes hanc rosā in qua c̄ceptū

sunt visionē tante claritatis. odo
 rem tante suavitatis & refectio[n]e;
 tante satietatis. Tertia ratio est
 mo[re]alis. Per hoc enim significatur
 q[uod] p[er] p[en]itentia[n]e spine virtus & quer-
 tuntur in rosas virtutum. Vnde di-
 cit ambro[si]us in sermonib[us] q[uod] per
 abstinentia[n]e spine vertuntur in ro-
 sas. Producit enim inquit p[er] ie-
 iunium libido castitatem. superbia
 humilitatem. ebrietas sobrieta-
 tem. Nec est intelligendū q[uod] vita
 ex se vel p[er] se producunt virtutes cū
 contraria nō sunt ex alterutris.
 sed p[er] ieiunium fit ut qui prius fuit
 libidinosus efficiatur castus qui p[er]
 us erat sup[er]b[us] efficiatur humilis
 a mansuetis; qui prius eat ebr[us]
 os; efficiatur sobrius Psal. lv.
 Pro saliunca ascendit abies & p[er]
 vitica crescit mirtus. Saliunca di-
 citur herba spinosa dicta a satie-
 do eo q[uod] se calcantes salire facit.
 Abies dicitur ab eundo eo q[uod] pre-
 ceteris arborib[us] longe eat & in excel-
 sum preeminet. Per saliuncā itel-
 ligitur amor mundi qui est spino-
 fus. Juxta illud Math. vi. Nūq[ue]d
 colligunt de spinis vias. Et eius
 consideratio facit hominem resistire
 ab eius amore. Mauz. iiiij. Omnis
 q[uod] viderit te. resiliet a te. Per abie-
 tem intelligitur amor dei qui facit
 animā ascendere usq[ue] ad celū. Vi-
 tica facit pruriginem. Mirtus vero
 facit frigiditatem. Est ergo s[an]ctus
 q[uod] per p[en]itentia[n]e amor mundi ver-
 titur in amore; dei. Et pristigo car-

nalis concupiscentie in frigoriū
 castimoniae. Psal. xxxv. In cubili-
 bus in quibus habitabant dra-
 cones. oritur viror[um] calamia ininci-
 Cor superlor[um] quod prius erat cu-
 bile demonū: efficitur per penite-
 tiā humile & flexibile ad omne
 bonum: & ibi nascitur viror[um] virtu-
 tu. Secundo hec dominica vocatur
 dominica de paib[us] a hoc propter
 quinq[ue] panes quibus dominus sa-
 tiauit quinq[ue] milia hominum. Et
 notandum q[uod] illi homines erant
 multū erant famelici: quod inde
 colligitur q[uod] transferat hora p[re]-
 dendī. Vnde dicitur Math. xiiij.
 Desertus est locus a hora iam p[re]-
 terīt. Panes aut[em] pauci q[uod] tantū
 quinq[ue]. Erant autem asperi & insi-
 pidi. Christus autem tam fameli-
 cos & tam multos sic satiauit ut
 pleni fierent. Vnde dicitur ibidez.
 Ut autē impleti sunt & ceterā. Pa-
 nes paucos sic multiplicauit ut
 etiam superfluerent. Panes aspe-
 ros sic dulcorauit ut dulcēria sua
 uem saporem haberent. Primo
 igitur tam multos & tam fameli-
 cos sic satiauit ut pleni essent.
 Ideo autem eos sic satiauit quia
 prius esurierāt. Serui enim domi-
 ni nostri ihesu christi qui hic fuit
 in esurie in futuro erūt in satiate-
 te. Malū autem qui nolunt absti-
 nere & ieiunare: erunt in perpetua
 esurie. Vnde etiam dicitur Psalme
 sexagesimo sexto. Ecce servi mei
 comedet et vos esurietis & cetera

domica de paib[us]

pmo

Excusant enim se tales a ieunante
do multis modis. Primo quidam
sub ratione temporis. Quidam sub
ratione ciborum qualitatis. Quidam
sub ratione complectionis. Et qui-
dam sub ratione laboris. Primo q-
dam se excusant sub ratione tem-
poris contemnentes quos sic dicit ambro-
sius. Estius mensibus dicunt. dies
longa est. sol torrentio est. pocu-
lis nos refrigerare debemus. Hye-
mis vero tempore dicunt Caeue s-
frigus est rigoris pessimi estis nos
calefieri optet. Qui a ieunij s-
se excusant tempore rationis redi-
tende se accusant. Nam fallit te ista
excusatio: quod non te excusabit sed
accusabit. Alij se excusant sub ra-
tione ciborum qualitatis. Contra q-
s dicit Berni super cati. Legumina
inquinunt ventosa sunt. Potum aq-
no sustinet peccatum. Caules nutri-
unt melancoliā. Porri colerae ac-
cedunt. Pisces de stagno sive d-
aqua luto sa. mee cōplexionē nō
conveniunt. Quid dicitis ab eū
obseruatorē. mox neglectores. s-
Num de euāgelijs vel prouerbijis
has differentias legistis. Alij ex-
cusant se sub ratione complectio-
nis contra quos sic dicit Iheroni-
mus. Multo melius ē stomachū
dolere q- mente: imperare corpo-
ri q- seruire: gressum vacillare q-
pudicitā. Bernar. Epicurus atq-
y poetas. alter co:ponis voluptate
alter bonam hābitudine; pfret.
Magister autem vtriusq- rei contem-

ptum predicat. Alij se excusant sub
ratione laboris. Contra quos sic
dicit ambrosius. Dicunt pleriq.
Non possumus laborare et ieunare.
Ideo nō possunt quia nolunt. Sal-
tem laborarent minus ut ieuna-
re possint. Secundo panes pau-
cos sic multiplicauit ut etiam su-
perflueret. Qui enim multiplicat
semina in terra. ipse multiplicat
uit panes in manu sua. Terra au-
tem bona fecit fructum centuplū.
ut dicitur Mathei octauo. ffectus
autem centesimus competit virgi-
ni martyri a predicatori. Cum ce-
go domini noster ihesus christus
fuerit virgo. martyr a predicatori
non fuit mirum si panes in tantū
multiplicarunt. In tantū mul-
tiplicari fuerunt q- duodecim co-
phim fragmentorum sup fuerunt
iuxta numerū duodecim aposto-
lorum. Voluit autem ipse deus ut
fragmenta colligerentur trīpli-
de causa. Prima est littoralis quā
ponit Crisostomus dices q- chri-
stus fragmenta colligi precepit nō
fuit ostentatio superflua. sed ne-
fantasia; estimarent quod factū
est. Propter hoc etiam ex subie-
cta materia miraculum fecit. Se-
cunda est spiritualis quam ponit
beatus augustinus dicens q- fra-
gmenta que populus non potu-
it manducare sunt secretiora que
multitudo capere non potuit que
illis committēda sunt q- ydonei
sunt a etiam alios docent.

Tertia est moralis. Qz enim multe reliquie collecte sunt est contra multis qui de suis sermonibz nre las reliquias facere volunt sed totum qd cogitauerunt volunt effundere grauantes corda auctoribus prolixitate sermonu. Prolixi. xxix. Totu spiritum suu perfert stultus sapientia differt a reseruat in posteru. Tertio ipso panes asperos sic dulcorauit ut dulcem saporez halerent. Credendu est em qd nq fuerunt panes vel pisces melioris savoris. Et ratio potest esse quo niam aliquid potest tribus modis fieri. scilicet aut per naturam. aut per partem aut per miraculum. Illud enim qd fit per naturam. melius est in eo de genere vel in eadem specie qd illud quod fit per artificium. Illud autem quod fit per miraculum melius est qd istud qd fit per naturam et artem. Aurum enim alchimici per artez hominis factu videtur esse pretiosum. Sed auctoritatet radiis solaribz in terrae scribus generalium est pretiosissimum. Si vero aliquis factu aliquam materiam auerteret in auctoritate illud eet pretiosissimum sicut iobus euangelista legi fecisse. Vnum etiam artificiose factu videtur esse pretiosissimum. Sed in vite naturali generatum est melius. vnum etiam miraculose factu ex aqua est optimum. sicut evinu quod in nuptiis xps fecit. Panis etiam quem quotidie comedimus est et opus nature et est opus artis. Est opus nature in qua-

tu grana naturaliter sunt ex terra producta. Et est opus artis in qua tum tunc teruntur et in farinam rediguntur. Farina fermentat. Panis efficitur et formatur. Cum ergo isti panes sunt miraculose producti: es panes quos comedimus primum sunt opus nature et primum sunt opus artis et opus miraculi sit supra naturam et artem. manifestum est quod isti panes et pisces fuerunt melioris savoris qd aliquid quivincitur fuerunt manducati

¶ Sequitur sermo secundus eiusdem

Quoniam subleuasset oculos ihesus aenei. ubi supra. In isto euangelio de tribus personis fit metius. scilicet de xpo de discipulis et de turbis. In xpo autem tria commendabili inueniuntur. Primo enim commendatur in xpo pietas in patientia. Cum dicit. Subleuass; ihesu. Secundo ostenditur in xpo humilitas in contemplatione. Cum subdidit. Dixit ad philippum unde ememus panes. Tercio commendatur in xpo potentia miraculi in operatione per quam quinque panes multiplicauit. Primo enim commendatur in xpo pietas et passio. cum dicit. Cum subleuasset ihesu oculos. Deinde habet duos oculos. scilicet oculi sapientie Ecc. xxiiij. Oiavidi. oculi eius. Et habet oculum misericordie. Sapientia dei et misericordia eius est in sanctis eius et respiciens in electos illius. Ihesus duos oculos videbatur deinde olim habere clausos. et oculum sapientie

quia nullus viam salutis cognoscet. ps. Viā ciuitatis habitaculū nō inuenierunt. Et oculū mīsericordie q̄ nullum sibi refūtitia rivolebat. Ideo cōqueritur Job xxx. Sto et non respicias me: mutatus es mīhi in crudelē. Tandem oculum sapientie aperuit quādō populo iudeorū legem dedit. Oculum autē mīsericordie eis nō aperuit q̄ nullum ad se recipiebat: sed omnes ad īfernū dēscendebāt. Modo ambos oculos apuit. S. oculum sapientie p̄ qua; nobis viam salutis ostendit et oculum mīsericordie p̄ qua; ad gloriam nos admittit. Job. i. Lex p̄ moy sen data est: et grā p̄ ihesum xp̄m administrata ē. Ecce q̄ modo oculum sapientie apuit grā: et veritas p̄ ihesū xp̄m facta ē. Ecce q̄ nobis apuit oculū mīsericordie et grā. Et id dicit. Cum subleuasset oculos ihesus. Beda. Cū subleuasset oculos ihesus et veniente ad se multitudinē vidisse perhibet. diuine pietatis est īditium: q̄ cunctis ad se venire querentibus grā celestis mīsericordie occurtere consuevit. Secundo ī xp̄o īmedatur humilitas ī collatione. Cū dicitur. Dixit ad philippam. Vnū emem⁹ panes ut manducent hīs. Magna humilitas et benignitas q̄ de hīs que facit erat cū seruis cōferebat. Christ⁹ enim ī familiā et inter apostolos aliqui exhibebat se supiorem. Johā. xiiij. Vos voca

tis me magistret a dñe. et bene dicatis: sum etenim. Aliqū īferiorē Luc. xxij. Ego autē ī medio vīm sufficiat qui ministrat. Aliqū vero equalem dices Job. xij. Ja nō dicam vos seruos: sed amicos ac. Amicitia enim nō est nisi equalis. In hoc dat exemplū ciuitet prelato q̄ inter subditos suos atiquādō debet ēē maiora aliquādō minor et aliquādō equalis. Maior quātū ad correctōrem. Vnū dicit apostol⁹ ciuitet plato. Thītū. ii. Argue cū omnī iperio. Minor qn̄ tum ad humilitatis reputacionē p̄ quā debet hīs quib⁹ preest se reputare īferiorē. Taliter se minorem reputabat aplus q̄ dicebat. p̄. Thessa. ii. Et facti sum⁹ sic pūli ī medio vīm. Equal⁹ quantum ad amicabilez ouersationem. Eccl. xxij. Rectorē te posuerūt noli extollī. si esto īm̄ illos q̄ sīvn⁹ er illis. Ista tria tangit Aug⁹ dices. Honore corā vob̄ platus sit vob̄ Ecce reuerētia auctoritatis. Timore corā dō substitut⁹ sit pedib⁹ vīis. Ecce reputatio humilitatis. Circa īnes seip̄sū bono xp̄m p̄beat exemplū. Ecce ouſacō aicabilitatis. Terco ī xp̄o īmendat potētia miraculū ī opaōne p̄ quā q̄nq̄ panes multiplicavit. Multiplicabātur atē panes ī manib⁹ xp̄i dum frāgebant. In māib⁹ īdētū dū comedebāt. Ist⁹ māculū q̄tadie fit a neō mirat. Aug⁹. Vnū ei multiplicat & paucis ḡm̄ segetes. idē

multiplicat i manib⁹ suis quinque
 panes. Ido notandum q̄ sunt que
 dam miracula que habent utilita
 tem sed non admiratione; ex co
 q̄ e; frequentis ueritatem rūt. De q̄
 bus dicit Aug⁹. Māius miraculū
 est gubernatio toti⁹ mundi q̄ sa
 turatio quinque milii hominū de
 quinque pamb⁹; et tamen hoc ne
 mo miratur. Illud miratur homi
 nes; non q̄ maius est; sed q̄ raz
 est. Quedā autē miracula sunt q̄
 habent tantū admirationē h̄ nul
 lam utilitatē sicut miracula mago
 rum et antī p̄m̄volaē p̄ acra sicut
 fecit symon mag⁹. statuas facere
 loqui. ignem de celo descendere et
 huūsmodi. Que satiet antī p̄m⁹
 quandā admirationē habet sed
 utilitatē non habet. Quedā autē
 sit que si habeat admirationē
 utilitatē aliquam tū nō habent
 necessitatem. Et talia scribitur Criso.
 sicut miracula malorum p̄ianorum qui
 dicent illud Mat⁹. viij. dñe in no
 mine tuo p̄phetau⁹ et demonstra eis
 eum? Non enim fatiunt illa p̄pter
 necessitate; ut infideles conuertā
 tur sed p̄pter ostentationē et ipsi
 fideles reputentur. Quedā sunt q̄
 habent admirationē et utilitatē p̄ri
 morū sicut est illuminare eos; et
 curare iſirmos et huūsmodi ha
 bent necessitatē q̄ sunt q̄ immi
 net necessitas fidei vel causa alicui
 us piculi euitandi. Et talia fuerūt
 miracula xp̄i et apostolorū et talia
 sunt miracula que faciunt sancti

2^a ps

virtutē nominis xp̄i
 Secundo fit mentio de discipulis
 inter quos videtur fuisse tres dif
 ferentie. Quidā enim eoz adhuc
 habebant fidē tardam: de quo dī
 xit alchwin⁹. Si p̄fēcte de creatore
 philippus intelligeret: de eius po
 testate largitate non diffideret. Alij
 habent fidē imperfectam de quo dī
 tit Criso. Memoi andreas esse de
 lebat q̄ helizeus p̄pheta p̄auit cē
 tum homines de dece pamb⁹. Cre
 didit q̄ a istos quinq posset m̄l
 tiplicate; sed in hoc fides sua fuit
 imperfecta. quia a credidit q̄ de pli
 rib⁹ pluram de pauporibus pauci
 ora fieri possent. Ideo dicit. Sed
 tec quid sūt inter tantos. Alij au
 tem erant qui habebant deuoco
 nem sollicitam et operosam. sicut
 certi discipuli. quia panes a xp̄o
 receptos turbe distribuerunt sol
 licite. sicut dicit Mathei. xliij. Nō
 est ergo mirandum si in aliqua
 congregatiōne aliqui inueniant
 tardi. aliqui imperfecti. aliqui ma
 gis deuoti. Nam tardi sunt de no
 uo incipientes. Imperfecti de bo
 no in melius profidentes. Deuo
 ti sunt perfectionem apprehenden
 tes. Vñ dicitur Prover. quarto.
 Justorum semita quasi lux splen
 dens. hoc respicit statum incipiē
 tium. Procedit. Hoc enim respi
 cit statum proficiētum. et crescat
 etiam ad perfectum diem. Hoc

respicie statum pfectoū. Tercio fit mentio de turbis in quib⁹ tria fuisse dicuntur. Primo in sedē do magna cōgruitas. Secundo in edendo magna satietas. Tertio in laudādo magna iocunditas. Primo dico q̄ in turbis fuit in sedē do magna cōgruitas. q̄ se derunt sup fenum etat enim inquit in loco fenum multū. Qui igitur vult refici pane spiritualis gratie congiū est ut sedeat super fenum ut dominetur corpori suo q̄ mortificet carnē suam sicut dicitur Isa. xl. Omnis caro fenu a cœā. De hac mortificatione dicitur ad Gal. v. Mortificate mēbra vestra que fuit sup terram. Sub terra ē homo in morte. In terra est hō in senectute. Supra terraz est homo in iuventute. Vñ de aliquo iuvene dicere coſficiū m⁹. Iste est sup terrā. Sede re igitur super fenu; est mortificare corp⁹ suū. q̄ dum ē sub terra ē impossibile dū est in terra ē iniuste. dum est sup terrā ē meritoriu a salubrī. Secundo fuit in edendo magna satietas. Cū dicāt. Ut autē impletū sūt q̄c. In inferno quidē est magna eſuries. taz magna q̄ dem q̄ linguis suas māducabāt Apo c. vii. Comandu caueūt lin guas suas. q̄ brachia sua a brachia aliorū deuorabant. Isa. ix. Unusquisq; carnē bēchij sui māducabit. effrām manasses; a manasses effrām q̄ pre nimia fame blasphemabāt dū. Ideo subdit.

Simul ipſi ḡtra iudā loquuntur. Judas autē interpretatur oītē a signat sanctos qui semper deum laudant. damnati autē erunt contra deum confitentes q̄ deum nō laudabant sed blasphemabāt. Isa. viii. Cum esurierit ierascetur a malebī et regi suo a deo suo. In celo enim ē satietas plena. Ps. Satiarū cū apparuerit gloria tua. In mundo est satietas semiplena. Sancti enim viti refitūt per p̄gustationem et tamē impediuntur per corporis corruptionē. Isa. pri. Vīnum tuum mixtum est aqāc. ps. Calix in manu dñi vīni merito. Ecce plena satietas celi. Plen⁹ merito. Ecce semiplena satietas mūbi. Verūtū fex ei⁹ non ē eximāta: bilēt omnes peccatores terre. Ecce misera famē īferni. Terco in laudādo fuit magna iocunditas quod notatur cum dicitur Illi ac ho mīnes cum vidissent q̄ fecerat signum dicebant. quia hic est rex proprieſta. Ante istā refectionē p̄mittitur q̄ xp̄us gratias egit. Post refectionem autē dicitur q̄ turba deum laudauit. In quo instruimur q̄ ante refectionē debet p̄cedere benedictō ad cibi ſādificationem. prime Thi. v. Omnis creatura dei bona a nihil tenetū endum est quod cum gratiam; actione percipitur. Sanctificatus enim verbum dei oracōne. Cris. super illud. Gratias egit. Erudit nos inquit non prius tangere

Pamis pmalis.

mensā. donec gratiā egerimus ei
qui dedit cibū. Vnde dicitur
intravit in quauidaz sanctimoni
alem que lactueaz sine benedictō
ne comedit. Secundo debet comi
tarū lectio ad spiritualem refectio
nem. Vnde beatus Augustin⁹ in
regula. Cum acceditis ad mensā
donec inde resurgatis qd vob⁹ fui
confuetudinem legitur sine tumpl
tua contentionē audite. nec vob⁹
sole fauces sumant cibū s̄ aures
esuriant verbum dei Tertio debet
s̄sequi laus ad gratiarū actiones
pri. Corint. x. Sine ergo mādiu
tis sine bibitis vel aliquid aliud
faciatis omnia in gloriā dei facite.

Sequitur sermo tert⁹ eiusdem.

Hec puerū hīc qui hēt
quinq; panes ordeatos
a duos pisces aēvbi sup
Sicut dicit Aug⁹ non est magnū
pascere ventres cito morituros: s̄
magnū est pascere animis in eter
nūicturas. Coniuuiū ergo ist⁹
quinq; milia hominē exceptis mulie
rib⁹ a paruul⁹ refecit. Sed coniuuiū
spirituale qd per istud signatur
multo plures satiat. Sicut autem
tūc in illo coniuuiō quinq; panes
fuerūt: sic in spūali coniuio quin
q; panes distingui pnt. Primus
ē pamis penitentialis. Secund⁹ ē
pamis sacramentalis Terti⁹ est pa
nis materialis Quart⁹ est pamis
Infratalis. Quint⁹ est pamis cele

stis. Primi autē pamis ē peniten
tialis. De quo dicitur ip̄s. Ciba
bis nos pane lacrimaz & potum
nob̄ dab̄s in lacrimis in mensura
Pamis em̄ a pot⁹ lacrimaz datur
nob̄ in mensura: cīfra mensura
& supra mensura. In mensura qui
de portionis datur: q̄ quantū ho
mo delectatur in p̄ctis tantū deb;
se affligere in penitētie lamentis.
Dicit autē infra mensura duracō
mis: quia pamis lacrimacionis ē
transitor⁹. pamis vero consola
tions qui in celo datur erit ppe
tuus. dāt vero supra mensuram
moderationis. q̄ ille pamis lacri
macionis moderate & mensurate
suscipitur. pamis vero eterne sol
lationis supra mensuram datur.
De isto pane dicitur ip̄s. Surgi
te post q̄ sedentis qui māducatis
panē doloris. Ac si dicat ap̄leta.
Vos qui dormiūstis sōno culpe:
q̄ diu sedentis tōpore negligētie:
qui diu man ducastis voracitate
gule. modo surgite & manducate
panem doloris & penitētie. Iste
autem pamis penitētie confici
tur quando peccata minutatim
conteruntur. Ex grano ergo inte
gro nō conficitur pamis. ex gra
no autem fracto bene pamis con
ficitur: sed non delicatus habetur
Ex grano vero minutatim contri
to: et etiam in farina redacto pa
nis conficitur delicatus. Sic etia;
dicendum est de corde humano.
Quidam enim homines habent

cor integrum durum qd per penitentia;
scindi nō potest. Ex tali quippe
corde nō officitur panis dei: sed
dyaboli. a tale cor qd hic non fit e
rat fractū p dolore;: in futuro frā
getur per demonū malleationem
Prouer. ix. Parata fuit derisorib⁹
iudicia: a mallei p cutētes stulto
rum coipa. Alij sunt qui cor suu;
frangūt a peccata sua vniuersali
ter plangūt: a tantū supfitiale
contritionē in corde gerūt. Tales
a si de corde suo panem fatiūt: sed
non delicatū offiunt. De quib⁹ io
helis. iij. Scindite cor dā restra: a
nō restimetare stra. Alij sunt q pec
cata sua singillatū plangūt a mi
nutatim ceterūt. a omnē circum
stantia; pātōt ac pātā minuta in
offessione dicunt. Tales enim de
corde suo delicatum panē offiunt
De quib⁹ dicitur in ps. Cor cōtri
tū a humiliatu; de nō despites.
Min⁹ dicitur: a plus signat a mul
tū accep̄tabis a multū de hoc gau
debis. Simile etiā detur in spetie
aromatica: que dū est integrum non
redolet: offracta pāt⁹: sed contrita
multū. Sic a cor integrum quod per
dolorem nō fuerit scissum coram
deo: nō redolet: sed fetet. Supfitia
liter autē fractū. paruum odore red
dic. Minutatū vero fractū: magnū
odore; emittit. Potest etiā addu
ci tertium exemplū in terra. Nā ter
ra integrā in nullo vōmere scissa:
nullū fructū facit. Terra autē in
grossas p̄tes scissa paruum fructū;

reddit. Minutatū vero contorta
cultu multū fructū pducit. Sic et
de corde humano est dicendū.
Secund⁹ panis est sacramental
qui est panis eucaristic⁹ quo fide
les in festo paschæ reficiendi sunt.
De quo dicitur Job. vi. Ego sum
panis viuus qui de celo descendī.
Iste panis in archa terivirginis
fuit formatus de cib⁹ farinis
sicut dicit Bernard⁹ scilicet farina
eterna id est deitate sempiterna. fa
rina antiqua. id est carne ab ada
ducta. a farina noua. id est ami
ma de novo creata. Iste panis sic
factus fuit triplici igne excoctus
scilicet igne deitatis quo ad fari
nam eternam. De quo igne dici
tur ad Hebreo. tertio. De noster
ignis consumens est Igne passi
omis quo ad farinam antiqua;
Vnde dicitur in Psalmo. Igne
me examinasti Igne amoris quo
ad farinam nouam. quia ei⁹ am
ma tota fuit igne amoris inflam
mata. De quo igne dicitur Luce
duodecimo. Ignem remittet
in terram a cetera. Iste panis sic
formatus a sic excoctus per quin
q⁹ frusta in quinq⁹ vulnera inci
sus fuit ut primū vulnus patet;
reconciliaret. Vnde dicitur ad ro
manos quinto. Cum enim inihi
ci essemus reconciliati sumus &
per mortem filii eius. Secund⁹
vt nobis celestem ianuam aperi
ret. Ad hebreo. nono. Per propriū
sanguinem intravimus semel in scā

Iheronim⁹ Sanguis ch̄risti est iana paradiſi. **T**ertiū vt ruina; angelicam repararet. **C**olo. p. Paciſans per ſanguinē crucis eius que in celis & in terris fuit. **Q**uartū vt sanctos patres de limbo educeret. **J**aco. ix. Tu quoqz in ſanguine teſtamenti tui eduxisti viatos tuos de lacu: in quo non erat aqua. **R**um ut omnes homines ad amorez ſuum inflammat. **P**ooc significa tū eſt primi Mach. vi. vbi dicitur q̄ elephātis oſtendēt ſanguinē vue a mori ad acuē dum eos in p̄lium. **I**ste panis ſic factus. ſic coctus ſic incifus nō eſt mauduſetur. **M**anducaſt iste panis t̄ rip̄ ſtē. **A**liquando ſpiritualiter tantū ſicut manducaunt eū boni quotidie p̄ fidem & amorem. de qua māducatione dicit Aug⁹. **V**t qd paraſtentem & ventrē: crede & manducaſt. **A**liqñ sacramentaliter tantū ſicut manducaut eū uati. de qua manducaconē dicitur pri. Cor. vi. Qui māducat & babit in digno iudiciū ſibi manducaſt & babit. **A**liquādo vero ſacramētaliter & ſpiritualliter ſicut manducaunt eum viri p̄feci. de qua manducaconē dicitur Job. vi. Qui māducat in eam carnem & babit meū ſanguinē: habet vitam eternam. **T**erti⁹ panis eſt materialis q̄ue quotidie in oratione petim⁹ dicētes. **P**anē noſt̄ quotidianū da nobis hōd ie. **I**ste panis eſt pauperibus om̄i umicanbus: alias enī noſtra ieūmia deo

nō placenti niſi elemofinis eēnt ornata. **V**nde poſtq̄ dixit domin⁹ **E**la. lvij. Nonne hoc eſt ieūmū: quod elegi. ſubdit. ſtrange eſuriēti panem tuum. **D**icit enim petrus Rauen. q̄ elemofina amixa eſt ieūmio ſicut oleuz lucerne: ſicut ſol diei & ſicut anima corpori. **S**icut enī lucerna extinguitur cum oleuz defecrit. ſic ieūmū meritum ſuum perdit cum elemofina defuerit. **V**nde dicit Greg⁹. **T**alia ſunt ſine caritate noſtra ieūmia. q̄lis eſt ſine oleo lucerna. ſumigare enī potest & oleum ſine oleo lucerna: ſed lucem dare non potest. **E**ſt elemofina ieūmio ſicut ſol diei. **S**icut ei ſol tenebras & nubes expellit & glatiē diſſoluit. **S**ic elemofina iuncta ieūmio om̄ia peccata excludit. **E**cclēſi. tertio. Elemofina paup̄is non erit in obtiuitione. **S**icut in ſereno glaties ſol uuntur ita peccata tua. **E**ſt etiā elemofina ieūmio ſicut anima corpori. **S**icut enim corpus moritur cuſu anima recedit: ſic ieūmū meritū perditur cum elemofina deficit. **E**t ſic redeunte anima corpus viuſicat: ſic ieūmio adiuncta elemofina: ipſum ieūmū ſanctificat. **I**ohelis cc. . . . tertio. **S**anctificate ieūmū. **N**ile quippe ieūmū ſanctificat: qui elemofinis ipſum adornat. **S**i ergo volumus ut ieūmū noſt̄ in celum ascendat duas alas faciamus ei. **S**ed m̄ enim beatum Gre gorium. Due ale ſunt ieūmio elemofina et oratio. **S**ed m̄ enim petrum

Rauen. duē ale sunt in ieumū scilicet elemosina & veritas ut scilicet homo det elemosinas & de xpō veritatem in confessione dicat. Psal. Misericordia & veritas obui aueēt sibi: iustitia & pax osculate sunt. Tale igitur ieumū elemosina & oratione & confessione sic ornatus facit hominem dignū paradiſo. conservat a peccatorū diluvio. p̄tgit a concupiscentie incendio. Virtus autem gule atrariū operatur. Ita tangit petr⁹ Rauen dicens. Adaz q̄ diu ieunare voluit in paradiſo māsit. Sed gula expulit inde eum Noe ieunans in archa a flūdib⁹ conservatus fuit: quez postmodū ebrietas spoliavit Loth p ieumū sodomitaz incendium euafit: qui post in ebrietate igne incest⁹ adustus fuit. Quartus panis ē pānis inferialis qui officitur ex peccatis. de quo dicitur Prover. quanto comedunt panem iniquitatis avīnum prauitatis bibunt. Ita panem peccati penitentes debent fugere & abhorre. Parum enim p̄des set ieunare a cib⁹ nisi homo abstineat a peccatis. Vnde domin⁹ ostendens ieumū sibi acceptum. dicit Iza. viiiij. Nō me hoc est ieumū quod elegi. dissolue colligatōnes impietatis. solue fasciculos deprimentes. Quidam habent impietas colligatas de q̄bus sit vna corda cum sex filiis per quā dyabolus animas trahit ad suppliū inferiale. Primum ergo filum est ma

la cogitatio. Secundum filum mala delectatio. Tertium malus conſensus. Quartum mala operacio. Quintum mala conſuetudo. Sextū necessitas peccandi. Debet enim q̄ libet fasciculos deprimentes depōnere. id est peccata abſicere. Sed sūt quidam qui cum deberent de isto falce diminuere: semper volunt peccatis peccata addere. Legitur in vitasp̄ atrum q̄ angelus dixit sancto arsemio. Veni ostendam tibi opera hominū. Et vidit quendam in eidentem in nemore ligna & ligna in fascem patientem: & cum eleuare fascem non posset iterū incidebat ligna & ad fascem addebat. Deinde vidit duos alios homines volentes trahē in ecclesiā introducere nō in longū sed in transuersū. Et exposuit angel⁹ dicens. Primi sunt q̄ pecatais p̄dā addunt tam magnū fascem fatiūt q̄ ipsum ferre nō possunt cuī ipsi nō debent addere sed diminuere. Eccl. xvij. Cōuertere ad dominū & derelinque p̄dā tua. Non ti peccare āte fatiem domini: a minue offendicula. Secundi sunt qui habent animas suas p diversa criminā pforatas. Qui si aliquid regenerere bonoz fatiūt om̄ia amittūt. Aggei. i. Qui merces congregauit & misit eas in saccum pertusum. Tertiū sunt superbi. Cum enim portata paradiſi dñi etiam sit angusta

nolunt incedere recti sed transuer-
si. nec volunt se curvare sed eleva-
re: a ideo intrare non possunt in te-
plum dei: sed foris manent inclusi.
Math. xvij. Quoniam angusta porta et
arta est via que dicit ad vitam.
Quintus panis est panis celestis.
de quo pane dicitur Luc. xij. Be-
atus qui manducabit panem in
regno celorum. de ista manducacione
dicitur eiusdem. Et ego dis-
pono vobis sicut disponuit mihi pa-
ter meus regnum ut edatis et biba-
tis super mensam in regno meo.
Ex quibus verbis habetur quod illis
conuiuin; habebit ministerantis
sublimitatem. Cum dicit. Ego. non
angelus. non petrus. non paulus non
aliquis alius sanctus sed ipse christus.
Luc. xiiij. Amem dico vobis quod preci-
get sea satiet illos discubere et tra-
iens ministerabit illis. Secundo ha-
bebit mensuram et manducantium
ordinabilitatem. cum dicit. Dispono
vobis et in diversis mensis pono.
Nam in una mensa erunt patricie
et in alia plebe. in alia apostoli
a sic de aliis. Joh. xij. In domo
patris mei mansiones multe sunt.
Tertio habebit cibi et potum dulcem
dinem et suavitatem. cui dicit. ut eda-
tis et bibatis. Ecc. xxij. Qui edunt
me adhuc esurient: et qui bibunt
me adhuc siuent. Quarto ha-
bebit mense preceptorem. quod come-
det in eadem mensa cum domino. cum di-
citur super mensam meam. Ps. ff.
lii cui sic nouellello in circuitu

mense tue. Quinto habebit loci
amenitatem. cum dicitur. in regno
meo. Illa enim dominus dei erit pul-
chra et amena numeri. xxij. Quoniam
pulchra tabernacula tua iacob et
tentoria tua israel: ut valles ne-
morate. ut orti iuxta flumina irri-
gu: et erit magna et lata. Baruch.
iii. O israel quoniam magna est dominus
dei et in multis locis possessionis eius.

Dominica quinta in quadragesima. Sermo primus.

Ovis ex vobis arguet
me de peccato. Sive ita
tem dico: quae non cre-
ditis mihi. qd. Joh. viij. Ista dominica vocata dicens de
passione. non quod tali die Christus fue-
rat passus sed quod post Lazarum resu-
scitationem fuerat ad mortem senten-
tiatus et haberet Joh. xi. Illud au-
te miraculum de resuscitatione lazari
legitur feria quinta precedente ista domi-
cam. Illa autem resuscitatio creditur fa-
cta fuisse prima luna marchi cuius
luna. xv. crucifixus est dominus. Et quod pri-
mo post illa setem dies firmata ista
domica prima occurrit. Jo. in ista do-
mica ecclesia officium de passione scri-
pit. Dicit autem Augustinus. duo sunt quae co-
mendantur martirium. scilicet patientia et caritas.
Ait enim in libro de patientia. Quoniam
do vides aliquem pati gravia no-
ti continue laudare patientiam
quam ostendit. nisi causa patie-
di quanto illa bona est tunc etiam

die sexta